

Etický kódex občianskeho združenia Zväz diabetikov Slovenska

Článok I. Úvod

- 1, Etika je filozofická disciplína, ktorá sa zaoberá ľudským správaním, skúma morálku alebo morálne relevantné konanie a jeho normy. Slovo etika pochádza z gréckeho ethos, čo v preklade znamená zvyk, názor, charakter, spôsob myslenia. Etika je disciplínou praktickej filozofie.
- 2, Morálka je sústava princípov správania človeka vo všetkých sférach jeho spoločenského života, ktorých účinnosť sa opiera o moc verejnej mienky. Morálka je súbor uznávaných mravných noriem vyplývajúcich z určitého chápania mravných hodnôt, ich povahy a hierarchie.
- 3, Etický kódex predstavuje súhrn zásad, ktoré vyjadrujú základné hodnoty organizačnej kultúry a smerovania občianskeho združenia Zväz diabetikov Slovenska (ďalej ZDS). Týmto etickými zásadami sa riadi každý člen ZDS. Etický kódex je verejne dostupný. Porušenie etického kódexu môže viesť k vylúčeniu zo ZDS a k ukončeniu členstva v ZDS.
- 4, Etický kódex podporuje formovanie každého člena ZDS a jeho dodržiavanie je preto v záujme všetkých členov ZDS a formovaní ich nezávislosti.
- 5, Občianske združenie ZDS je nezávislá, nestranička inštitúcia, ktorá vyznáva presvedčenie, že základom demokracie je otvorená spoločnosť. ZDS vykonáva svoju činnosť a obhajuje záujmy pre všetkých členov ZDS a diabetikov na Slovensku v zmysle Stanov ZDS, smerníc, interných predpisov a príslušných právnych predpisov SR.

Článok II. Poslanie Zväzu diabetikov Slovenska

1. Poslaním ZDS je:
  - a) presadzovať záujmy a potreby diabetikov ako pacientov i ako spotrebiteľov,
  - b) systematicky obhajovať špecifické záujmy diabetikov a iniciatívne presadzovať ich riešenie,
  - c) prehlbovať výchovu a vzdelávanie diabetikov, oboznamovať ich rodinných príslušníkov a širokú verejnosť s problematikou diabetikov.
2. Pri naplňovaní svojho poslania sa ZDS riadi princípmi humanizmu a demokracie, platnými právnymi predpismi, opiera sa o iniciatívnu a aktívnu dobrovoľnú prácu svojich členov a priaznivcov, ako aj o profesionálnu prácu svojho aparátu a úzko spolupracuje:
  - a) s ústrednými orgánmi štátnej správy,
  - b) s miestnymi orgánmi štátnej správy,
  - c) s orgánmi miestnej samosprávy,
  - d) so Slovenskou humanitnou radou,
  - e) so Slovenskou diabetologickou spoločnosťou,
  - f) so zdravotníckymi, vzdelávacími, rehabilitačnými, rekvalifikačnými a inými odbornými inštitúciami, firmami a podnikateľmi,
  - g) s partnerskými organizáciami doma i v zahraničí,
  - h) s občianskymi združeniami, neziskovými organizáciami poskytujúcimi všeobecne prospešné služby, nadáciami, neinvestičnými fondmi, jednotlivcami.

Článok III. Nestraničnosť a nezávislosť

Pre ZDS je podstatné, aby nebolo stranícke a aby ani nevyvolávalo dojem straníckosti. Aj keď združenie víta spoluprácu so štátnymi inštitúciami, samosprávami či súkromnými spoločnosťami, pretože takáto spolupráca napomáha k realizácii cieľov združenia, všetci jej členovia musia presadzovať záujmy ZDS tak, aby nezasahovali do nezávislosti ZDS. Občianske združenie ZDS si

musí zachovať slobodu rozhodovania podpory a realizácie svojich projektov. Princíp nezávislosti sa musí uplatňovať aj pri partnerstve a spolufinancovaní.

Článok IV. Konflikt záujmov

1, Členovia ZDS nesmú mať nijaké osobné materiálne záujmy v projektoch realizovaných ZDS. Vo výnimočných prípadoch, keď chce ZDS podporiť projekt, v ktorom má jej člen materiálny záujem, musia o nej rozhodnúť jednohlasným hlasovaním všetci členovia Predsedníctva ZDS resp. výboru základnej organizácie ZDS (ďalej ZO ZDS).

2, Pravidlá pre realizáciu projektov:

- a) všetky informácie o projektoch sú dôverné a nesmú byť zverejnené pred jej realizáciou
- b) členovia ZDS pri realizovaní projektov musia dbať o dobré meno ZDS
- c) nesmie prísť ku konfliktu záujmov
- d) Každý člen ZDS nesmie realizovať projekty, získavať finančné prostriedky a iné výhody na úkor členov ZDS a na úkor realizovaných projektov ZDS resp. ZO ZDS.

3, Ak člen ZDS niektorý z týchto bodov poruší, môže byť na základe návrhu ktoréhokoľvek člena ZDS a výsledku hlasovania na Predsedníctve ZDS resp. výbore ZO ZDS vylúčený z radov ZDS.

Článok V. Hodnoty členov ZDS

1, **Sociálna spravodlivosť**

- a) zabezpečuje zodpovednosť vo vzťahu k členom ZDS, spoločnosti, ako aj k ľuďom.
- b) usiluje sa zaistiť všetkým členom ZDS prístup k informáciám, službám pre ochranu ich práv, zdrojov a rovnosti.
- c) Prispieva k odstraňovaniu prejavov sociálnej nerovnosti, nespravodlivosti, diskriminácie, útlaku a bariér podporujúcich ich vylúčenie.

2, **Ľudská dôstojnosť**

- a) činnosť ZDS musí byť založená na rešpektovaní dôstojnosti všetkých jej členov bez rozdielu a na dodržiavaní ľudských práv.
- b) vo vzájomných vzťahoch v ZDS sa musí zaobchádzať úctivo, majúc na zreteli individuálne rozdiely, kultúrnu, náboženskú, národnostnú a etickú rôznorodosť.

3, **Medzil'udské vzťahy**

- a) v práci funkcionárov ZDS, ZO ZDS musí dochádzať k posilňovaniu ľudských vzťahov, k vytváraniu procesu pomáhania, riešenia problémov a k zamedzovaniu konfliktov.
- b) funkcionári ZDS, ZO ZDS rešpektujú všetkých členov ZDS, neosočujú ich, neohovávajú, nešíria polopравdy a nepodložené dohady.

Článok VI Etické zodpovednosť

Etická zodpovednosť funkcionára ZDS, ZO ZDS sa prejavuje nielen voči svojim členom, kolegom, funkcii a spoločnosti, ale aj voči sebe samému. Vždy je vedená k naplňovaniu záujmov ZDS a osobné záujmy musia ísť bokom.

1, **Zodpovednosť voči členom, kolegom ZDS**

- a) nepoškodzuje členov, kolegov ZDS, ani nepodriaďuje ich potreby a záujmy svojim vlastným záujmom, jedná s nimi bezúhonne s rešpektom a vytvára s nimi vzťah založený na dôvere,
- b) nevyjadruje sa a ani sa nechová ku svojim členom, kolegom znevažujúco ani pejoratívne,
- c) rešpektuje príslušnosť každého člena, kolegu ZDS k sociálnym skupinám, národnostnú, etnickú a kultúrnu rôznorodosť,
- d) Svojim správaním a vystupovaním dáva príklad ostatným členom a kolegom ZDS,

- e) napomáha členom, kolegom ZDS pri riešení ich problémov týkajúcich sa ich ochorenia na diabetes mellitus ako aj v ich živote,
- f) rešpektuje hranice medzi osobným životom a funkcionárskou prácou,
- g) pracuje len v rámci svojich kompetencií, ktoré mu vyplývajú zo zaradenia ako funkcionára ZDS a vyplývajú mu zo Stanov ZDS,
- h) informuje členov, kolegov ZDS o projektoch, postupoch v ich zastupovaní a pod..

2, Zodpovednosť voči sebe

Funkcionár ZDS, ZO ZDS má nie len právo ale aj povinnosť vykonávať kroky v profesionálnej aj osobnej starostlivosti o seba, aby bol schopný vykonávať svoju funkciu a pomáhať členom ZDS. Kroky funkcionára ZDS, ZO ZDS v profesionálnej a osobnej starostlivosti o seba sú najmä:

- a) sebareflexia, vrátane poznávania svojich limitov, uznania svojej odbornej spôsobilosti a limitov vyplývajúcich z jeho zaradenia ako funkcionára v ZDS,
- b) sústavné vzdelávanie, zdokonaľovanie a dopĺňovanie si vedomostí a zručností formou účasti na školeniach, workshopoch a podobne,
- c) kolegiálna spolupráca,
- d) byť ústretový k prijímaniu názorov iných,
- e) zaobchádzať zodpovedne s mocou v rámci zaradenia ako funkcionára,
- f) zodpovednosť za to, že jeho rozhodnutia budú eticky podložené a nebudú skryté v získaní svojho prospechu,
- g) nevytvára vo svojom okolí falošnú lojalitu, nevyvyšuje sa nad iných, v komunikácii nepoužíva nezrozumiteľné odborné výrazy, nepoukazuje svojim členom, že nie sú znalí v danej veci (nízke vzdelanie, pomalé chápanie, nedostatočná schopnosť komunikácie a podobne)

3, Zodpovednosť voči ZDS

- a) funkcionár ZDS, ZO ZDS podporuje všetky zásady a poslania ZDS,
- b) zasadzuje sa za zlepšenie podmienok života členov ZDS ako diabetikov a ich , spravodlivosť v živote,
- c) pôsobí a vytvára všetky podmienky a príležitosti k zlepšeniu kvality života pre všetkých členov ZDS.

Článok VII.

Záväznosť etického kódexu

1, Členovia ZDS sú povinní vykonávať svoje činnosti v rámci svojich kompetencií v ZDS v súlade s etickým kódexom a podľa platných dokumentov ZDS a právnych predpisov platných v Slovenskej republike.

2, Dodržiavanie etického kódexu je v najväčšom záujme všetkých členov ZDS.

3, Poznanie, dodržiavanie a šírenie etického kódexu ZDS vedie k prospechu činnosti ZDS.

4, Predsedníctvo ZDS je kompetentné prijímať podnety z porušovania pravidiel etického správania. Podnet môže podať ktorýkoľvek člen ZDS písomnou formou. Predsedníctvo ZDS riešenie podnetu musí ukončiť do 3 mesiacov od podania podnetu.

Článok VIII.

Záverečné ustanovenie

1, Akékoľvek dodatky alebo zmeny tohto dokumentu sú platné len v písomnej forme, po ich schválení na Valnom zhromaždení predsedov ZO ZDS (ďalej VZ).

2, Etický kódex ZDS je dostupný všetkým členom ZDS cez predsedov ZO ZDS ako aj cez internetovú stránku ZDS.

3. ZDS zabezpečí informovanie všetkých členov o tejto dokumente prostredníctvom uverejnenia na stránke www.zds.sk.

Etický kódex občianskeho združenia Zväz diabetikov Slovenska nadobúda platnosť a účinnosť schválením Valným zhromaždením predsedov Základných organizácií Zväzu diabetikov Slovenska dňa